

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Комисия по култура и образование

2008/0157(COD)

10.12.2008

СТАНОВИЩЕ

на комисията по култура и образование

на вниманието на подкомисията по правата на човека

относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2006/116/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за срока за закрита на авторското право и някои сродни права
(COM(2008)0464 – C6-0281/2008 – 2008/0157(COD))

Докладчик по становище: Christopher Heaton-Harris

PA_Legam

КРАТКА ОБОСНОВКА

Целта на предложението е да се подобри социалното положение на изпълнителите, и по-специално на студийните музиканти, като се отчита фактът, че изпълнителите все по-често живеят по-дълго от съществуващия 50-годишен период на закрила на техните изпълнения.

Масштабното производство на звукозаписи е явление, което започва най-вече през 50-те години на XX век. Ако нищо не бъде направено, през следващите десет години все по-голям брой изпълнители, записани и издадени между 1957 и 1967 г., ще загубят закрилата на правата си. От момента, в който техните изпълнения, на които е направен звукозапис, не са вече защитени, около 7000 изпълнители в големите държави-членки и пропорционално по-малък брой в малките държави-членки ще загубят всички свои доходи от договорни авторски възнаграждения и от права на регламентирано възнаграждение, дължими им поради излъчване и публично съобщаване на техните изпълнения по барове и дискотеки.

Това засяга известните изпълнители (тези, които получават договорни авторски възнаграждения), но най-вече хилядите анонимни студийни музиканти (тези, които не получават договорни авторски възнаграждения и разчитат единствено на правата на регламентирано възнаграждение), които са допринесли за звукозаписи в края на 50-те и 60-те години на XX век и са прехвърлили своите изключителни права на продуцентите на звукозаписи срещу заплащане на фиксирано възнаграждение („изкупуване“). Техните „еднократни справедливи възнаграждения“ за излъчване и публично съобщаване, които не могат да се прехвърлят на продуцентите на звукозаписи, ще се преустановят.

Докладчикът силно подкрепя предложението на Комисията - то предвижда повече ползи за изпълнителите и продуцентите на звукозаписи, и по-конкретно клаузите за такса в размер на 20% и клаузата „използваш правата или ги губиш“ гарантират, че изпълнителите, и по-специално студийните музиканти, ще извлекат значителна полза от удължаването на срока и че правата им са добре защитени.

Докладчикът счита прага от 2 млн. евро за продуценти за ненужен, тъй като може да възпрепятства някои изпълнители да получават приходите, от които се нуждаят, поради което препоръчва този праг да бъде премахнат. По аналогия, предложенията за премахване на права на изпълнителите следва да бъдат премахнати, тъй като това би могло да доведе до поставяне на артисти и изпълнители в неблагоприятно финансово положение.

Докладчикът силно подкрепя използването на нетните приходи като мярка за таксата в размер на 20%, което ще гарантира, че продуцентите могат да приспаднат разумни разходи, пряко свързани с управлението на удължаването на срока на закрила на звукозаписа. Трябва да се осигури възможност за приспадане единствено на пряко свързани разходи, за да се гарантира справедливо и последователно възнаграждение на изпълнителите.

ИЗМЕНЕНИЯ

Комисията по култура и образование приканва водещата подкомисия по правата на човека да включи в доклада си следните изменения:

Изменение 1

Предложение за директива - акт за изменение Съображение 5 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(5a) Новите технологии предоставят възможността за цифрово разпространение на звукозаписи чрез законни онлайн услуги. В този контекст се включват и звукозаписите от минали години и се създава възможност за продажба на по-неизвестни звукозаписи, които носят доходи на по-стари и по-малко известни артисти.

Обосновка

Удължаването на срока за закрила на сродните права ще увеличи стимулите на звукозаписните компании да цифровизират своите каталози. Услугите по онлайн разпространение ще създадат по този начин нова перспектива за много звукозаписи, като създадат нови източници на доходи за артистите. Освен това цифровизирането на по-стари звукозаписи гарантира доход на по-стари или по-малко известни артисти, които ще се ползват от т.нар. "longtail продажби".

Изменение 2

Предложение за директива - акт за изменение Съображение 5 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(5б) Европейският парламент изисква от Комисията да стартира процедура за оценка на въздействието, подобна на провежданата за музикалния сектор, за да се прецени дали е необходимо удължаване на срока на закрила, прилаган понастоящем в аудиовизуалния сектор (артисти изпълнители, продуценти и оператори на излъчвания).

Обосновка

Творческият принос на всички изпълнители следва да бъде признат и отразен в директивата. Тъй като обаче Европейската комисия не е провела никаква оценка на въздействието, включваща последиците на евентуалното удължаване на срока на закрила за изпълнителите в други сектори, подобно удължаване не е разумно на настоящия етап. Затова с настоящото Комисията получава поръчение да проведе оценка на въздействието върху аудиовизуалния сектор.

Изменение 3

Предложение за директива - акт за изменение Съображение 12

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(12) Първата съпътстваща преходна мярка не трябва да води до прекомерна административна тежест за малките и средните продуценти на звукозаписи. Следователно държавите-членки са свободни да изключат от прилагането на тази мярка някои продуценти на звукозаписи, които се считат за малки и средни въз основа на годишните приходи, които получават от търговската реализация на звукозаписите.

Обосновка

Тъй като преходната съпътстваща мярка (20%) ще се измерва въз основа на нетните приходи, малките и средни предприятия няма да понесат несъразмерни разходи, следователно, за да се гарантира, че всички изпълнители се ползват от тези суми, е разумно те да бъдат включени в приложното поле на мярката.

Изменение 4

Предложение за директива - акт за изменение Съображение 13

Текст, предложен от Комисията

(13) Тези средства следва да бъдат използвани единствено в полза на изпълнителите, на чиито изпълнения е направен звукозапис, и които са прехвърлили своите права на продуцента на звукозаписи срещу еднократно заплащане. Заделените по този начин средства следва да бъдат разпределяни между неизвестните изпълнители най-малко веднъж годишно на индивидуален принцип. Държавите-членки **могат да изискат** разпределението на тези средства да бъде възложено на дружества за колективно управление, които представляват изпълнителите. **Когато разпределението на тези средства бъде възложено на дружества за колективно управление, за** приходите, които не подлежат на разпределение, могат да се прилагат националните правила.

Изменение

(13) Тези средства следва да бъдат използвани единствено в полза на изпълнителите, на чиито изпълнения е направен звукозапис, и които са прехвърлили своите права на продуцента на звукозаписи срещу еднократно заплащане. Заделените по този начин средства следва да бъдат разпределяни между неизвестните изпълнители най-малко веднъж годишно на индивидуален принцип. Държавите-членки **следва да гарантират, че** разпределението на тези средства **ще** бъде възложено на дружества за колективно управление, които представляват изпълнителите. **За** приходите, които не подлежат на разпределение, могат да се прилагат националните правила. **Съгласно принципите, залегнали в Конвенцията за културно многообразие на ЮНЕСКО, дружествата за колективно управление играят основна роля за запазването на културното многообразие.**

Изменение 5

Предложение за директива - акт за изменение Съображение 15

Текст, предложен от Комисията

(15) Втората съпътстваща преходна мярка следва да бъде **възстановяване на изпълнителя на правата върху записа на изпълнението**, ако продуцентът на звукозаписи не предлага за продажба достатъчно количество копия от даден звукозапис, който в отсъствие на удължаване на срока на закрила би станал обществено достояние, или ако продуцентът не предоставя на разположение на публиката такъв звукозапис. **Следователно правата на продуцента на звукозаписи върху звукозаписа следва да изтичат, за се избегне положение, при което тези права са в сила едновременно с правата на изпълнителя върху записа на изпълнението, които не могат да бъдат предоставени или прехвърлени на продуцента на звукозаписи.**

Изменение

(15) Втората съпътстваща преходна мярка следва да бъде, **че** ако продуцентът на звукозаписи **вече** не предлага за продажба достатъчно количество копия от **поне една версия на** даден звукозапис, който в отсъствие на удължаване на срока на закрила би станал обществено достояние, или ако продуцентът не предоставя на разположение на публиката **най-малко една версия на** такъв звукозапис, **изпълнителят може да поиска от продуцента да извърши това, и ако продуцентът не изпълни подобно искане в разумен срок, изпълнителят може да прекрати прехвърлянето на правата върху записа на изпълнението.**

Обосновка

Разумно е продуцентите на звукозаписи да трябва да предоставят достатъчно количество от въпросния звукозапис на публиката.

Изменение 6

Предложение за директива - акт за изменение Съображение 16

Текст, предложен от Комисията

(16) Тази съпътстваща мярка трябва да гарантира, че звукозаписът не продължава да бъде защитен, ако не бъде предоставен на разположение на публиката след определен период от време от момента на удължаване на срока поради това, че титулярят на правата не ги използва или защото

Изменение

(16) Тази съпътстваща мярка трябва да гарантира, че звукозаписът не продължава да бъде защитен, ако не бъде предоставен на разположение на публиката след определен период от време от момента на удължаване на срока поради това, че титулярят на правата не ги използва или защото

продуцентът на звукозаписи или изпълнителите не могат да бъдат намерени или идентифицирани. **Ако след възстановяване на правата, изпълнителят е разполагал с разумен период от време да предостави звукозаписа на разположение на публиката, който звукозапис в отсъствие на удължаване на срока на закрила не би останал защитен, и ако изпълнителят не предоставя звукозаписа на разположение на публиката, правата върху звукозаписа и върху записа на изпълнението следва да бъдат погасени.**

продуцентът на звукозаписи или изпълнителите не могат да бъдат намерени или идентифицирани.

Обосновка

Клаузата „използваш правата или ги губиш“ е предназначена да защитава правата на изпълнителите и да гарантира невъзможността на продуцентите на звукозаписи да ги лишават несправедливо от тези права.

Това се постига със съображение 15, докато допълнителните мерки, посочени в съображение 16, не предвиждат допълнителни ползи за изпълнителите, а в много случаи ще доведат до загуба за тях.

Изменение 7

Предложение за директива - акт за изменение Съображение 17 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(17а) Сред съпътстващите преходни мерки е задължителното колективно упражняване на правата на изпълнителите и продуцентите на звукозаписи по отношение на услуги от типа “при поискване”, предоставяни от операторите на излъчвания за техните радио и телевизионни продукции, неразделна част от които е музиката от законно издадени звукозаписи. Тази система на управление на колективни права допълва реда на възнаграждение за излъчването на законно издадени звукозаписи, съгласно член 8, параграф 2 от Директива 2006/115/ЕО, и гарантира, че през целия срок на

закрила на законно издадени звукозаписи, съответните изпълнители и продуценти на звукозаписи получават справедлив дял от възнаграждението за използването „при поискване” на радио и телевизионни продукции.

Изменение 8

Предложение за директива - акт за изменение Съображение 19 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(19а) Държавите-членки следва да гарантират, че предложението за удължаване на срока на закрила на правата на изпълнителите е придружено от законодателни разпоредби, които предоставят закрила на изпълнителите, под формата на справедливи договорни условия за предоставянето или прехвърлянето на права.

Обосновка

Няма необходимост от хармонизиране на равнище ЕС на договорните условия за предоставяне или прехвърляне на права; въпреки това вниманието на държавите-членки следва да бъде насочено към факта, че обикновено студийните изпълнители нямат реална възможност да водят преговори и следователно условията на подобни договори обикновено благоприятстват едната страна.

Изменение 9

Предложение за директива - акт за изменение

Член 1 – точка 4

Директива 2006/116/ЕО

Член 10а – параграф 4 – алинея 2

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Държавите-членки могат да предвидят, че продуцент на

заличава се

звукозаписи, чиито общи годишни приходи, получени през годината, предхождаща година, за която се плаща въпросното възнаграждение, не надвишават минимален праг от 2 млн. EUR, няма да бъде задължен да отделя най-малко 20 % от приходите, получени през годината, предхождаща година, за която се плаща въпросното възнаграждение, от възпроизвеждане, разпространение и предоставяне на разположение на тези звукозаписи, по отношение на които по силата на член 3, параграфи 1 и 2 във версията си, преди изменението му с Директива [// въведете № на директивата за изменение]/ЕО, правата на изпълнителя и на продуцента на звукозаписи престават да бъдат защитени на 31 декември през въпросната година.

Обосновка

Тъй като преходната съпътстваща мярка (20%) ще се измерва въз основа на нетните приходи, малките и средни предприятия няма да понесат несъразмерни разходи, следователно, за да се гарантира, че всички изпълнители се ползват от тези суми, е разумно те да бъдат включени в приложното поле на мярката.

Изменение 10

Предложение за директива - акт за изменение

Член 1 – точка 4

Директива 2006/116/ЕО

Член 10а – параграф 5

Текст, предложен от Комисията

5. Държавите-членки могат да решават дали и в каква степен може да бъде наложено управлението на правото за получаване на допълнително годишно възнаграждение, посочено в параграф 3, да се извършва от

Изменение

*5. Държавите-членки **гарантират, че** правото за получаване на допълнително годишно възнаграждение, посочено в параграф 3, **се управлява от дружеството** за колективно управление.*

дружества за колективно управление.

Обосновка

От съществено значение е дружествата за колективно управление да разпределят по най-точен начин и на индивидуален принцип възнаграждението, събирано от името на изпълнителите.

Изменение 11

Предложение за директива - акт за изменение

Член 1 – точка 4

Директива 2006/116/ЕО

Член 10а – параграф 5 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

5а. Дружествата за колективно управление разпределят тези възнаграждения на индивидуален принцип и при отчитане на използването на изпълненията на всеки изпълнител.

Обосновка

От съществено значение е дружествата за колективно управление да разпределят по най-точен начин и на индивидуален принцип възнаграждението, събирано от името на изпълнителите.

Изменение 12

Предложение за директива - акт за изменение

Член 1 – точка 4

Директива 2006/116/ЕО

Член 10а – параграф 5 б (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

5б. По отношение на управлението на правата за услуги от типа "при поискване" от страна на операторите на излъчвания за техните радио и телевизионни продукции, неразделна част от които е музиката от законно издадени звукозаписи, държавите-

членки гарантират, че правата на изпълнителите и продуцентите на звукозаписи да предоставят или да отказват разрешение за такова използване могат да се упражняват само чрез дружеството за колективно управление, основано с цел събиране и разпределение на възнаграждението за излъчване на такива звукозаписи.

Обосновка

Удължаването на срока на закрила за изпълнителите и продуцентите на звукозаписи създава допълнителни административни трудности за операторите на радио и телевизионни излъчвания при уреждане на необходимите права „при поискване“ за своите продукции, и по-специално за техните архиви. С цел постигане както на ефективно управление на правата, което се насърчава в съображение 26 на Директивата за авторското право (InfoSoc) от 2001 г., така и на справедливо разпределение на възнагражденията за всички притежатели на права при използване „при поискване“ на радио и телевизионни продукции, би било уместно редът на възнаграждение да бъде допълнен от задължителна колективна система за лицензиране на такъв вид използване.

Изменение 13

Предложение за директива - акт за изменение

Член 1 – точка 4

Директива 2006/116/ЕО

Член 10а – параграф 6 – алинея 1

Текст, предложен от Комисията

6. Ако след момента, в който по силата на член 3, параграфи 1 и 2, в редакцията им преди изменението с Директива [// въведете № на изменящата директива]/ЕО, правата на изпълнителя и на продуцента на звукозаписи престават да бъдат защитени по отношение съответно на записа на изпълнението и на звукозаписа, продуцентът на звукозаписи **престане да** предлага за продажба достатъчно количество копия от звукозаписа или ако продуцентът не предоставя на разположение на публиката такъв звукозапис по жичен или безжичен път,

Изменение

6. Ако след момента, в който по силата на член 3, параграфи 1 и 2, в редакцията им преди изменението с Директива [// въведете № на изменящата директива]/ЕО, правата на изпълнителя и на продуцента на звукозаписи престават да бъдат защитени по отношение съответно на записа на изпълнението и на звукозаписа, продуцентът на звукозаписи **вече не** предлага за продажба достатъчно количество копия от **най-малко една версия на** звукозаписа или ако продуцентът не предоставя на разположение на публиката такъв

по такъв начин, че всеки да *имат* достъп до *тях* по време и на място, които лично е избрал, изпълнителят може да прекрати *договора за предоставяне или прехвърляне. Когато звукозаписът съдържа запис на изпълненията на няколко изпълнители, те могат да прекратят своите договори за предоставяне или прехвърляне само заедно. Ако договорът за предоставяне или прехвърляне е прекратен съгласно изречение 1 или 2, правата на продуцента на звукозаписи върху звукозаписа се погасяват.*

звукозапис по жичен или безжичен път, по такъв начин, че всеки да *има* достъп до *него* по време и на място, които лично е избрал, изпълнителят може да *поиска от продуцента да извърши това, и ако продуцентът не изпълни подобно искане в разумен срок, изпълнителят може да прекрати или прехвърли предоставените права върху звукозаписа.*

Обосновка

Разумно е продуцентите на звукозаписи да трябва да предоставят достатъчно количество от въпросния звукозапис на публиката.

Изменение 14

Предложение за директива - акт за изменение

Член 1 – точка 4

Директива 2006/116/ЕО

Член 10а – параграф 6 – алинея 2

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Ако една година след момента, в който по силата на член 3, параграфи 1 и 2 във версията си, преди изменението му с Директива [// въведете № на изменящата директива]/ЕО, правата на изпълнителя и на продуцента на звукозаписи престават да бъдат защитени по отношение съответно на записа на изпълнението и на звукозаписа, звукозаписът не е предоставен на разположение на публиката по жичен или безжичен път, по такъв начин, че всеки да имат достъп до него по време и на място, които лично е избрал, правата на продуцента на звукозаписи върху

заличава се

звукзаписа и правата на изпълнителите, свързани със записа на изпълнението им, се погасяват.

Обосновка

Клаузата „използваш правата или ги губиш“ е предназначена да защитава правата на изпълнителите и да гарантира невъзможността на продуцентите на звукзаписи да ги лишават несправедливо от тези права. Това се постига с предвиденото в член 10, параграф 1, алинея 1, докато допълнителните мерки, посочени в алинея 2, не предвиждат допълнителни ползи за изпълнителите, а в много случаи ще доведат до загуба за тях.

ПРОЦЕДУРА

Заглавие	Продължителност на защитата на авторското право и на някои сродни права
Позовавания	COM(2008)0464 – C6-0281/2008 – 2008/0157(COD)
Водеща комисия	JURI
Становище, изказано от Дата на обявяване в заседание	CULT 2.9.2008
Докладчик по становище Дата на назначаване	Christopher Heaton-Harris 10.9.2008
Разглеждане в комисия	6.11.2008
Дата на приемане	2.12.2008
Резултат от окончателното гласуване	+: 20 -: 2 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Maria Badia i Cutchet, Katerina Batzeli, Ivo Belet, Guy Bono, Marie-Hélène Descamps, Věra Flasarová, Milan Gaľa, Vasco Graça Moura, Christopher Heaton-Harris, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Manolis Mavrommatis, Doris Pack, Zdzisław Zbigniew Podkański, Christa Prets, Karin Resetarits, Helga Trüpel, Thomas Wise
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Nina Škottová, László Tókéš, Ewa Tomaszewska, Cornelis Visser